

I.

Irena Adlerová vždycky zůstane pro Sherlocka Holmese ženou všech žen. Jen málokdy jsem ho slyšel, že by o ní byl promluvil jinými slovy. Všechny ostatní ženy před ní v jeho očích blednou a ustupují daleko do pozadí. Ne snad, že by k ní cítil něco jako lásku. Jakýkoli cit, zejména láska, se jeho chladnému, přesnému a obdivuhodně vyváženému myšlení přímo příčí. Sherlock Holmes je podle mého soudu nejdokonalejším myslícím a pozorovacím strojem, jaký svět kdy poznal, ale coby milenec by se ukázal v docela falešném světle. O něžnějších citech nikdy nemluví, leda s pohrdáním a úšklebkem. Jako pozorovatel si jich nesmírně cení – mohou se výtečně hodit k odhalování záhadných lidských činů a jejich motivů. Kdyby však tento člověk, zvyklý všechno rozumově rozebírat, vpustil do svého jemného a přesně seřízeného uvažování něco

tak cizorodého, dal by tím pouze průchod rušivým prvkům, které by ještě mohly uvrhnout v pochybnost vše, k čemu svým myšlením dospěl. Písek v jemném přístroji či prasklina v některé ze silných čoček, které sám užívá, by nemohly způsobit větší škodu než prudký cit v povaze, jako je jeho. Jedna žena však pro něj přece jen existovala, jen jedna jediná, a to Irena Adlerová, žena pochybné a sporné pověsti.

V poslední době jsem se s Holmesem vídal málokdy. Mé manželství nás trochu oddálilo. Byl jsem velice šťasten a jako každý, kdo je poprvé pánem vlastní domácnosti, natolik zaujat rodinnými zájmy, že jsem na nic jiného neměl pomyslení, zatímco Holmes, který celou svou bohémskou duší nenáviděl jakoukoli společnost, přebýval dále v našem starém domě na Baker Street, ponořen do svých starých knih a týden co týden stravován střídavě kokainem a vlastní ctižádostí, žil opojen drogami a pak zase nepřekonatelnou energií své zvědavé povahy. Stále ho ještě hluboce přitahovalo studium zločinu a vynakládal všechnu svou nesmírnou inteligenci a mimořádné pozorovací schopnosti na vypátrání stop a vyjasnění záhad, které již policie považovala za beznadějně a vzdala se jejich řešení. Čas od času jsem se doslechl něco neurčitého o jeho činnosti – jak ho pozvali do Oděsy, když se vyšetřoval případ Trepofovy vraždy, jak odhalil tajemství neobyčejné tragédie bratrů Atkinsonových v Trincomalee a konečně jak se diskrétně a úspěšně zhostil poslání, jímž ho pověřila holandská královská rodina. Kromě těchto náznaků jeho činnosti, o které

jsem se musel dělit se všemi čtenáři novin, jsem však o svém bývalém příteli a druhovi věděl jen pramálo.

Jednoho večera – bylo to 20. března roku 1888 – jsem se vracel z návštěvy u pacienta (neboť jsem se začal znovu věnovat lékařské praxi) a tu mě cesta zavedla do Baker Street. A když jsem tak kráčel kolem těch nezapomenutelných dveří, které pro mne vždy budou spojeny s dobou mých námluv a s temnými událostmi Studie v šarlatové, zmocnila se mne touha promluvit znovu s Holmesem a dovědět se, jak využívá svých geniálních schopností. Jeho pokoje byly jasně osvětleny, a když jsem pohlédl nahoru, spatřil jsem dokonce jeho vysokou štíhlou postavu, jak přešla dvakrát coby temná silueta za žaluzií. Holmes přecházel rychle a dychtivě po pokoji, s hlavou skloněnou na prsa a s rukama sepjatýma za zády, a já, protože jsem znal každé hnutí jeho mysli a každou jeho zvyklost, vyčetl z jeho chování a rozpoložení vše. Sherlock Holmes opět pracuje. Vynořil se ze svých narkotických snů a vrhl se po stopě nějakého nového problému. Zazvonil jsem a byl jsem uveden do pokoje, který jsem kdysi s Holmesem sdílel.

Sherlock Holmes se nikterak nerozplýval nadšením, když mě viděl. Málokdy dával najevo radost, ale myslím, že ho můj příchod potěšil. Neřekl téměř ani slovo, ale laskavě se na mne podíval, pokynul mi, abych se posadil do křesla, přisunul mi krabici s doutníky a ukázal na skříňku s lihovinami a sodou v rohu pokoje. Pak se zastavil před krbem a zahleděl se na mne svým zvláštním hloubavým pohledem.